



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 292/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie uznesením Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6 Er 581/2015 z 19. augusta 2015, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a základného práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Er 581/2015 z 19. augusta 2015, ako aj postupom, ktorý predchádza jeho vydaniu (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a že v rámci tejto činnosti poskytla na základe zmluvy o úvere uzavretej s fyzickou osobou – dlžníkom úver, ktorý bol povinný vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžník dobrovoľne nepristúpil k úhrade svojich záväzkov, stali sa pohľadávky sťažovateľky splatnými. Na základe exekučného titulu bolo v prospech sťažovateľky začaté exekučné konanie, v priebehu ktorého okresný súd rozhodol o jeho zastavení z dôvodu, že exekučný titul nespĺňal podmienku materiálnej vykonateľnosti. Po podaní odvolania sťažovateľkou príslušný krajský súd uznesením rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Aj napriek uvedenému sa sťažovateľka na základe toho istého exekučného titulu ďalším návrhom na vykonanie exekúcie domáhala plnenia voči dlžníkovi, preto ňou zvolený „*súdny exekútor... požiadal príslušný exekučný súd o vydanie poverenia*“.

Okresný súd však „*vôbec nerozhodol o návrhu sťažovateľa na vydanie poverenia*“, ale napadnutým uznesením exekučné konanie podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 159 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) zastavil, pretože pri skúmaní podmienok konania zistil procesnú prekážku, ktorú nemožno odstrániť. Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii napáda právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresného súdu, ktorému vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných a procesnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetné exekučné konania sa vzťahujúcich a zároveň poskytuje ústavnému súdu ich vlastnú interpretáciu.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základného práva podľa čl. 47 charty a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 a čl. 14 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a ktorým napadnuté uznesenie zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka tvrdí, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené ňou označené práva. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd vydal svoje rozhodnutie na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím nesprávnej aplikácie a interpretácie práva. Napadnutým uznesením malo podľa sťažovateľky dôjsť k ohrozeniu jej existujúcich pohľadávok. Sťažovateľka tiež namieta, že v napadnutom konaní mala výrazne nevýhodné postavenie a súdy s ňou zaobchádzali odlišne.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu a podobne aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia

všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré zo základných práv alebo slobôd. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa všetkými pre rozhodnutie relevantnými skutkovými a právnymi otázkami zaoberal, a to v rozsahu potrebnom a dostatočnom na prijatie konečného záveru o potrebe zastavenia exekučného konania. Po skutkovom zistení, že na základe totožného exekučného titulu vo veci rovnakých účastníkov už bolo okresným súdom v inom konaní právoplatne rozhodnuté (konanie bolo právoplatne zastavené z dôvodu vydania exekučného titulu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky), okresný súd vyhodnotil, že ide o prekážku veci rozhodnutej (*res iudicata*), čo predstavuje nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Na takto zistený skutkový stav všeobecný súd aplikoval príslušné zákonné ustanovenia (§ 104 ods. 1 a § 159 ods. 3 OSP), ktoré vyložil a použil v súlade s ich znením, zmyslom a účelom.

Ústavný súd pripomína, že v zmysle svojej judikatúry právo na spravodlivé súdne konanie všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi, vzťahujúcimi sa na konkrétne konanie (obdobne napr. II. ÚS 181/06). Teda ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03).

Ústavný súd uzatvára, že napadnuté uznesenie okresného súdu je vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia, nie je arbitrárne a zrozumiteľným, preskúmateľným a dostatočným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo bolo potrebné príslušné exekučné konanie zastaviť.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadne signály porušenia označených práv sťažovateľky, ktoré by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie boli spôsobilé viesť k pozitívnemu výroku meritórneho rozhodnutia. Za týchto okolností bolo potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2017